

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Győzelmek északon és délen

Ujabb hódítás Szerbiában – A Drina-hadosztály megsemmisült – Tönkrement orosz csapatok – Flottaharc készül az Adrián – Német győzelem a franciák fölött

A Balkánon kitört tüzveszedelem lángja, amely egész Európát fölgujtotta, visszacsapott megint a Balkánra s lángba borította azt. Már sorakoznak egymás mellé és sorakoznak mellénk a Balkán-államok. *Törökország* már régen készen áll, hogy oldalunkon harcolva visszaszerezzen valamit elvesztett birodalmából. *Románia és Bulgária* pedig félretéve haragot, gyűlölködést baráti kézzel kezdenek közeledni egymáshoz, hogy szövetségeseként álljanak a monarchia büntető expedíciójának támogatására.

A vasgyűrű pedig, amelyet a monarchia hősi hadserege von a királygyilkosok köré, lassan, de biztosan szűkül, hogy összemorzolja azt a bandát, amely véres gaszágokkal írta tele történetének a legutolsó évszázadról szóló lapjait. Ez a vasgyűrű nem hagy maga mögött ravasz, alattomos ellenséget, mert vagy maga előtt üzi, vagy a pokolba lövi. Még egyszer nem történik meg Magláj s a rettenetes erővel szemben nem fog érvényesülni az az alattomos, orgyilkos terv, hogy sötétben bujkáló banditák gyilkolják le a hátulról a győzelmesen előrehaladt vitézeket.

Az orgyilkos most sem tagadhatja meg magát a zerbben. Megmérgezett vízzel és kutakkal akarnak gyilkolni, mert a harcban meg nem állhatnak. De hadseregünk vezetőse tudta, hogy gazemberek és gyilkosok országába ment bele, ahol a királytól a disznópásztorig meggyilkoltak vértől szennyes mindegyiknek a keze. Éppen azért nem tartóztathatja föl vitéz seregünket sem golyó, sem orgyilkok, sem méreg.

Fönn északon épp így szorongatja seregünk és a német hadsereg az orosz óriást, akinek egyre-másra szenvednie kell a vereségeket s mindjobban hátraszorul üres pusztái felé. Az óriás részei pedig egymásután lázadnak föl ellene. A Kaukázus mohamedán területe már nyílt lázadásban van. A német seregektől Oroszország már nem csatározásokban, hanem nagyobb tömegek ütközetében is vereséget szenvedett, hogy mekkora vereséget, arról fogalmat ad az a hír, hogy a németek 3000 katonát ejtettek foglyul.

Fegyvereinket győzelmesen viszik előre vitézeink, akiket bizonyosan az isten áldása kísér diadalmas utjukon.

Flotta-harc készül az Adriai tengeren

Bécs, aug. 19. A *Fremdenblatt* azt jelenti, hogy a francia flotta az Adriai tenger felé közeledik. A francia hajóhadnak az Adrián való

megjelenése közelebb hozza a mielőbbi harcok valószínűségét.

A déli harcterről

Csapataink Obrenováchan.

Zimony, aug. 19. Éjszaka jelentik a Reichspostnak: Csatataink Progaránál, Zimonytól mintegy 25 kilométernyire nyugatra, a Száván átkeltek és megszállták Obrenovácot.

Megsemmisítettük a Drina-hadosztályt.

Budapest, aug. 19. Ma reggel fél kilenc órakor 41 sulyos és 140 könnyebb sebesült érkezett Sabácról Budapestre. A sebesültek azt beszélik, hogy csapataink Sabáctól dél felé 65 kilométernyire vonultak s hogy a vasárnapi harcokban megsemmisítették a Drina hadosztályt. Hír szerint a parancsnokló szerb trónörökös megsebesült.

Uj-Szerbia föllázadt

Bécs, aug. 19. a Neue Freie Presse jelenti, hogy Uj-Szerbia népe föllázadt s most a szerb hadsereget az a veszedelem fenyegeti, hogy a fellázadt nép hátba támadja.

Halottak és sebesültek.

A hadügyminiszterium augusztus hó 12-én kezdte meg az ugynevezett *Verluslichte*-nek (*Veszteség jegyzék*) közlését a csatáren esettek és megsebesültekről. E jegyzék közlése a lapokban megengedtetvén a kimutatást itt közöljük.

Az 1. számú jegyzék, amely 12-én jelent meg a következőket közli:

Halottak.

Biró Gábor közlegény a 68. gyalogezredben. Mezőturi fíu. Az őrség megtámadtatása alkalmával esett el.

Kovács Pál közlegény a 68. gyalogezredben. Abádszalóki fíu. Az őrség megtámadtatása alkalmával esett el.

Veres Imre közlegény a 68. gyalogezredben. Elest a Belgrád melletti Száva hidnál vívott csatában.

Sebesültek.

Knerler János főhadnagy a 68. gyalogezredben.

Tschauder Lajos őrnagy a 77. gyalogezredben. Megsebesült a braujavói ütközetben.

Bayer Mátyás közlegény a 44. gyalogezredben. Kisdorogi tolnamegyei fíu. Megsebesült a szávahidi csatározásnál.

Berez József káplár a 68. gyalogezredben. Megsebesült a munició előreszállításánál.

Farkas József őrvezető a 44. gyalogezredben. Almamelléki somogy megyei fíu. Megsebesült a szávahidi csatározásnál.

Schwabendorf szakaszvezető, megsebesült a braujavói csatározásnál.

Zatyko közlegény a 68. gyalogezredben. Tápiószélei fíu. Megsebesült a Belgrád melletti szávahidi csatában.

A II. számú veszteség jegyzék szerint:

Halottak.

Schmidt Frigyes hadnagy a 20. gyalogezredben. A galicziai Samborból való. Elest a Drina melletti Bujuklic ada bevételénél.

Kosiba Szaniszló őrvezető a 20. gyalogezredben. A galicziai Krygból való. Elest egy drinai őrszárban.

Regiec Ferenc közlegény a 20. gyalogezredben. A galicziai Novitargból való. Elest a Drina melletti Bujuklic ada bevételénél.

Oroszország veszedelme A németek nagy győzelme

3000 orosz hadifogoly.

Berlin, aug. 19. A német 1. hadtest főparancsnoksága éjszaka jelenti:

Tegnap Stallupölmen mellett nagy ütközet volt, amelyben az 1. hadtest csapatrészei párját ritkító vitézséggel harcoltak az orosz csapatok ellen és fényes győzelmet arattak. Több mint 3000 hadifogoly és 6 géppuska jutott kezünkre. Számos géppuskát, amelyeket nem vihettek magukkal, csapataink használhatatlanná tettek.

Stallupölmen északi Oroszországban fekvő városka Eydtkuahuen közelében az északi határtól tíz-tizenöt kilométerre.

A zaloszei csata

Krakkó, aug. 19. A *Zalosze* mellett lefolyt ütközetről jelentik, hogy a betört orosz csapat nagy veszteséggel volt kénytelen menekülni. Az oroszok közül 80 elesett, 100 a Sereth folyóba fullt, 36 pedig a mi csapataink foglya lett.

Üres és felgyújtott orosz falvak.

Cernovitz, aug. 19. A *Cernovitzer Allgemeine Zeitung* közlése szerint a legutóbb elfoglalt orosz községekben csapataink a falvakat majdnem üresen találták, mert az elvo-

muló ellenséges katonák óva intették a lakosságot a monarchia csapatainak *kegyetlenségétől*. Amidőn a visszamaradt aggastyánok *jól bántak* és megbarátkoztak, a lakosság lassan *visszatért a falvakba*. *Rengát* orosz nagyközségben sem iskolát, sem postát, sem kórházat nem találtak csapataink.

Berlin, aug. 19. A *Lokalanzeiger* jelenti: *A keleti határon az oroszok tíz határfalut felgyújtottak. A gyújtogatók mindenkit agyonlőttek, akit csak értek. Radzen faluban hét embert lőttek agyon.*

Vége a zsarnoki korrupciónak.

Csernovic, aug. 19. Egy constochovai polgár levele érdekesen jellemzi azt a hangulatot, amely a lakosság körében tapasztalható, amióta a német csapatok diadalmasan bevonultak. A levélben többek közt ezeket olvassuk:

— Eddig ugyan csak a hatóságok helyébe kaptunk más hatóságot, de már magában véve ez is politikai siker, amelyet ki kell emelni. — Orosz-Lengyelország egész lakossága fellelegzett akkor, amikor a német katonák megérkeztek. Az első érzés az öröm volt. Csak az tudja megérteni, hogy mi történt, aki jól ismeri az itteni állapotokat.

— A legutolsó időkben az orosz kormány nemcsak Lengyelország lakosait, de a constochovai kolostort is a legkegyetlenebb módon üldözte. Azt már elértük, hogy nem vagyunk régi „kedves szláv testvéreink” gyámúsága alatt. A kozák detektívek, rendőriügynökök, csendőrök és különös misszióval megbízott tisztviselők, a lengyel nép ravasz és gyalázatos piócái, akik minden lépésükben üldözték a lengyel lakosságot, elvonultak innen. Gyűlölet és gyalázat vonult el az ő megtömtött pénztárcájukkal és alkoholtól átítatott lelkükkel.

Az oroszok kétségbeesése.

Krakó, aug. 19. A „*Glas Narodni*” című lap egész sereg hírt közöl azokról az állapotokról, amelyek az orosz határszéli városokban bekövetkeztek a háború kitörése után. *Az orosz hatóságokat elragadta a pánik és a teljes tehetetlenség állott be mindenfelé.* Sok helyen az ágyból ráncigálták ki a hadköteleseket és hurcolták el őket a kerületi székhelyre, ahol azonban ugyanolyan volt a zavar. Senki sem tudta, mit csináljon és a hatóság emberei fejveszettezen intézkedtek, egymással ellentmondó parancsokat osztogatva. Így történt azután, hogy *a tartalékosokat ismét visszaküldték.* Slomnikiben a hadüzenet hírére a hatóság vezetője a kalapját is hátrahagyva menekült. A kormányzósági iratokat az utcára hurcolták és ott égették el. A határszéli és távolabbi községekben mindazonáltal az orosz hatóságok távozása után helyreállott a nyugalom. A parasztok a mezőkön és földeken dolgoznak és terményeiket behozzák a krakói piacra. A határ ugyanis nincs elzárva és ennek következtében az élelmiszerek ára jóval kisebb Krakóban, mint bárhol máshol a tartományban. A monarchia csapatait mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadják.

A cár és a zsidók.

Amsterdam, aug. 19. (Magyar Távirati Iroda.) A *Handelsblad* című lap foglalkozik az orosz cárnak a kedves zsidókhöz intézett felhívásával és erősen cáfolja a felhívás állításait, részletesen rámutatva azokra a zsidóüldözésekre, amelyeket Oroszország, produ-

kál. A zsidók kizárása a társadalomból, a rendőrség zsarolásai, az orosz dumában történt leleplezése a charkowi kormányzóhelyettesnek, aki évenként 6000 rubel fizetést kap a zsidóktól, — mind olyan dolgok, amelyek felvilágosítják a zsidókat, hogy milyen jóindulatra számíthatnak a cári uralom alatt.

A Fekete-tengeri flotta fellázadt

Odessza lángokban.

Bécs, aug. 19. A *Reichspost* szófiai tudósítója jelenti: *Az orosz Fekete-tengeri flottán nagy zendülés tört ki. Odessza lángokban áll.*

A kaukázusi fölkelés

Konstantinápoly, aug. 19. A Kaukázusban kitört lázadás növekvő arányokat ölt. A fölkelők felrobbantották az Aras (Arakses) folyó hidját, az egyetlen vasúti hidat, amely a Kaukázust Perzsiával összeköti. Nagyszámú orosz csapatok teljes felszereléssel átmenekültek Törökországba és megadták magukat.

Orosz ultimátum Törökországnak

Bukarest, aug. 19. Oroszország hír szerint ultimátumot küldött Törökországnak, sürgetve az engedély megadását a Dardanel-lákon való átkelésre. Ha a török kormány nem adja meg az engedélyt, ma vagy holnap megtörténik Oroszország hadüzenete.

Románia és Bulgária kibékeltek

Szófia, aug. 19. A *Süddeutsche Correspondenz* közli: A kormányhoz közelálló politikai körökben kijelentik, hogy *a szófiai és a bukaresti kormány között a viszony az utóbbi időben öröndetes javuláson ment keresztül és minde remény megvan a további közeledésre.* Már külsőleg is mutatkozik ez abban a tényben, hogy *Románia visszavonta csapatait Dobrudzsából, ugyszintén Bulgária a Romániával határos területekről.* A bolgár lapok hangja Romániával szemben változatosan ment keresztül és lakosság is mind határozottabban száll síkra a mellett az eszme mellett, hogy *Bulgária és Románia a kritikus percekben közösen lépjen fel.* Ami Törökországot illeti, itt általános a felfogás, hogy *Törökországot érdekei természetesen Bulgária és Románia oldalára állítják.*

Tisza a királynál.

Budapesti tudósítónk jelenti: *Tisza István gróf miniszterelnök* tegnap Bécsbe utazott és ma kihallgatáson jelent meg Schönbrunnban a királynál. A miniszterelnök a magyar kormány jókívánságait tolmácsolta a király előtt, a felség születésnapja alkalmából.

Lukácsiu a hadrakelt katonákhoz.

A rendetlen postáját miatt kissé elkésetten jutott hozzánk az alábbi hír, amelyet azonban annál szivesebben közlünk, mert Lukácsiu László, a nevezetes lacfalusi pap hazafias cselekedetéről van benne szó.

Bajtafaluból, a kis szatmármegyei faluból zászlós tömegben vonultak be a rezerv-

visták. A román tartalékosok nagy lelkesedéssel sorakoztak s a Szózatot énekelve vonultak be Felsőbányára. A városháza lépcsőin a város tisztikarával Farkas Jenő polgármester fogadta a lelkes rezervistákat, akiket utközben Lacfaluban Lukácsiu László dr. görög katolikus lelkész üdvözölt. A sokat emlegetett pap magas szárnyalású beszédet intézett a hadbavonulókhöz:

— Rátok — mondotta — nagy és szép kötelesség vár. Magyar hazánkat, melynek igaz, hű ifiai vagyunk, az orgyilkosok népe nemzeti becsületében sértette meg. A mi hazaszeretettünk, királyhűségünk ragyogó fényességében indulunk el a győzelmes hadjáratra, hogy megtoroljuk azt a sérelmet, amelyet a dicsőséges magyar nemzetnek nem szabad eltűrnie.

Lukácsiu szavai, melyek után megáldotta hiveit, mély hatást keltenek.

A németek megverték a franciákat

Berlin, aug. 19. A német hadsereg nagy diadalt aratott a franciák fölött.

Az ötödik francia lovashadosztályt Belgiumban Namurtói északra Pervez mellett megverték.

Az elzászi határon Gebweiler mellett a németek megverték az 55-ik francia gyalog dandárt és a Vogezekig visszavetették. A franciák nagy veszteségeket szenvedtek.

Lezuhant francia aviatikus.

Berlin, aug. 19. Garros francia aviatikus egy német repülőgép üldözése közben Toulban *lezuhan* és *szőrnyet halt*. Garros a legnevesebb francia aviatikus. Tavaly átrepülte a Földközi tengert.

A debreczeni segítő akció

Aranyért vasat

Felhívás a közönséghez.

Katonáink küzdenek lenn az ország déli részén, fen az ország északkeleti határain, már-már azokon túl is haladtak csak azért, hogy a legdrágább kincsükkel: életük árán is a glória fényétől övezve jutassák érvényre hazánk igazát.

Amikor ez történik, az itthonmaradottak kötelessége mindent megtenni azokért, akik a hazát védik, az itthonmaradottak kötelessége a haza oltárára tenni mindazt, ami csak módjukban van.

A debreczeni segítő-akció bizottság csatlakozván az „Augusztus-főhercegnő gyorssegély bizottság” által Budapesten nagyon szépen kezdeményezett „*Aranyért vasat*” mozgalomhoz, kéri a nagyközönséget, *bocsássa aranyát, ezüstjét rendelkezésére.* A vezetőség ennek ellenében kívánatra a vasgyűrűt „*Pro patria 1914*” felirással ki fogja szolgáltatni.

Reméljük, hogy az áldozatkészségét eddig oly nemes színben kimutató közönség megérti intencionát és eljuttatja ebbeli adományait a főispáni titkári hivatalba.

A gyűjtés.

A behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére újabban adakoztak:

GUMMI-LAVOIR FÜRÖKÁD, LÉGPÁRNÁK **VIZHATLAN BANKÓTÁRCÁK** **REVOLVERTÁSRÁK** **GYULAI TÁSRÁK**
Schön Sándornál, Piac- és Csapó-utca sarok.

Id. Zöld János és neje 50 kor., ifj. Zöld János és neje 20 kor., Fényi Imre 12 kor., Tóth Sándor 30 kor., Fürst Ödön 10 kor., Harsányi Andrásné 10 kor., N. N. 40 fill., Polgári József és neje 50 kor., Jóna és Józsa perselygyűjtése 13 kor. 77 fill.

A polgármesteri hivatalban a következő újabb adományok folytak be a bevonultak családjai részére: Szőke János ref. tanító 20 korona, Kis Áron 20 korona, Csizmadia Társulat 40 korona.

Peres ügyek a moratorium alatt

Írta: Dr. Balkányi Kálmán,

az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés titkára.
Budapest, augusztus 19.

Népek millióinak sorsa függ a világháború kimenetelétől. Államok fognak elpusztulni, vagy sok-sok évtizedes stagnálásra kárhoztatni, más nemzeteknek határtalan dicsőséget, erőt és hatalmat juttat a háború. Amikor világrengető nagy kérdések forognak kockán, szabad-e az egyesek kicsinyes anyagi kérdéseivel törődni? Amikor testvéreink közül százazrek állnak őrt a galicziai határon, haladnak előre szuronyosan, szilárd léptekkel a kis-oroszországi síkságon és vérüket ontják, hogy Sabác után sorra vegyék be a többi szerb pozíciókat: szabad-e itthon egy pillanatig is azon bibelődni: mik a moratorium hatásai, mikor nem lehet perelni és mikor van mégis helye árverésnek? Szó sincs róla, az volna a legszebb, ha addig, míg a nagy, döntő küzdelmek lezajlanak, az itthon maradt milliók visszafojtott lélekzettel mind csak a harcra függesztenék tekintetüket és semmi másra. Az élet azonban kérielhetetlen törvényeivel mást parancsol. Apró-cseprő, kicsinyes, de egészökből az országra nézve elengedhetetlen ügyeknek el kell intéződniök: a magot el kell vetni a jövő aratásra, úgy reméljük: egy boldog békeeszes aratásra. Gazdaságoknak, ipari üzemeknek, ha nehezen, ha véres verejtékekkel is, de fenn kell maradniok. Ha pedig ez a kategorikus követelmény meg van, akkor számolni kell azzal, hogy a háború alatt természet szerint amugy is ügyel-bajjal küzdők közgazdaságnak tegnapi mára egy sereg új jogszabálya termett, amelyek közt megtalálni az eligazodást életbevágóan fontos lehet. Így állítva be a kérdést, aligha látszik többé oly közömbösnek az: hogy az utolsó két hétben megjelent és egymást kiegészítő, részben pótló, részben megszüntető négy moratorium-rendelet, mely intézkedései miképpen módosítják a peres és peren kívül eljárás szabályait.

Augusztus 15-étől kezdve életbelépett egy jogi helyzet, amelyet egyfelől az jellemez, hogy az adósoknak egy széles rétege ezidő alatt fizetésre nem kötelezhető, aki pedig köteles fizetni: arra nézve a fizetés kényeszereszközei megváltoznak.

Mely esetekben nem lehet az adókat fizetésre kötelezni: azt tegnapelőtt már megtudtuk. A kormány ma kibocsátott rendeletében arról is gondoskodik, hogy moratorium alá eső követelésekkel ne is zaklassák azt az adóst, akinek a háborus viszonyok folytán halasztást adott. Ezért a bíróság köteles lesz máttól fogva az ilyen kereseteket hivatalból visszautasítani. De ha már bíróság meg van ítélve egy ilyen moratorium alá eső követelés, lehet-e azt végrehajtani? Nem, sem kielégítési, sem biztosítási végrehajtásnak nincs helye.

Hátha már az árverés is ki volna tűzve, azt is el kell halasztani augusztus 15-ike után? Az a kérdés, mire van kitűzve az árverés. Ha valami romlandó tárgyat foglaltak le (a végrehajtási törvény 104. §-a) akkor azt el lehet árvereztetni, különben nincs helye árverésnek a moratorium alatt.

S ha megvolt az árverés is és a pénz befolyt, ott van az állam pénztárban, az is várjon a moratorium végéig? Nem, ennek nem volna értelme, azt fel lehet osztani.

Igy vagyunk a moratorium alá eső követelésekkel. Hát mi van azzal a követeléssel, amelyre a moratorium nem terjed ki? Pl. a bank nem fizeti ki a betétéből azt a 200 koronát sem, amit feltétlenül tartoznék kifizetni, vagy a jelzálogos adós nem fizeti az annuitást. Mi van akkor? Ezek ellen megvan a jogvédelem. Beperelehetem őket, végrehajtást kérhetek ellenük, minden jogi eszközöm meg van ellenük, hogy a pénzemhez jussak, csak kettő nincsen: esődöt nem kérhetek a bank ellen, mert a moratorium tartama alatt csak akkor van egyáltalán esődnek helye, ha az adós maga kéri, a hitelező kívánságára azonban nem lehet esődöt kérni. A másik adósomnak pedig nem árvereztettem el az ingatlanát. Az ingó árverést is csak kivételesen akkor fogja elrendelni a bíróság, ha attól kellő eredményt lehet várni. Aminthogy háború alatt az árverésnek nem igen lehetne eredménye.

Elzárásra ítélt debreceni élelmiszer-uzsorás

Egy kiló kenyér 66 fillérért.

Mint jelentettük, Sándor János belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben tizenöt napig terjedhető elzárásban és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetésben állapítja meg azoknak az élelmiszer-árusítóknak a büntetését, akik a háborus helyzetet a közönség kiszákmányolására használják ki.

A belügyminiszter eme rendelete augusztus hó 5-én kelt és lépett életbe s a következő napokban már elkövezték Debrecenben az első kihágást. Kiss Áron, Deák Ferenc-utcai fűszerkereskedőhöz betért egy átutazó katona; kenyéret vásárolt s a kereskedő *kilogramonként 59 és 66 fillért kért a kenyérért*. Feljelentés folytán a főkapitányságon megindították a kereskedő ellen az eljárást.

Komlóssy Pál dr. rendőrkapitánynak osztották ki az ügyet, aki ma tartotta meg benne a tárgyalást. A bizonyítási eljárás befejezése után a rendőrkapitány meghozta az ítéletet, amely a kereskedőt *három napi elzárásra és ötven korona pénzbüntetésre* ítélte.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Csütörtökön — Pénteken
augusztus hó 20-án, 21-én
Szenzációs új műsor.

KATONABECSÜLET

Sidi Midi oázisok
Leó főrtől
Az amulett.
Ágoston és az eletánt.
A rabszolganő.

Általános közkívánatra ismét bemutatóra
kerül a mozgósítási jelenetek Debreczenben.

Folytatólagos bemenet.

Szombaton, vasárnap aug. 22-én, 23-án:
ÚJ MOZGÓKÉP MŰROR.

A rendőri sajtóiroda a kihágásról és a kiszabott büntetésről a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az élelmiszer uzsora tárgyában kiadott 5600—1914. B. M. eln. számú rendelet alapján az első kihágási tárgyaláson a mai nap hozatott meg az első büntető ítélet. Kiss Áron fűszerkereskedő 59, illetve 66 fillért számolt egy hadba vonuló, itt átutazó katonának egy kilogram kenyérért. Ezen kihágás miatt Kiss Áron 3 napi elzárással és 50 korona pénzbüntetéssel sújtott.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

••• Kapható: •••

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. sz.

HIREK

A korcsmák és a bankjegyek

A pénzügyminiszter valamennyi kir. pénzügyigazgatóságához a következő körrendeletet intézte:

Tudomásomra jutott, hogy az ország egyes vidékein egyes italmérési engedéllyel bíró felek a közönségtől a papírpénzt vagy egyáltalán nem, vagy csak érteken alul fogadják el, ami egyrészt ezen teljes értékű fizetési eszköz forgalmát a közzgazdaság kárára indokolatlanul megnehezíti, másrészt a hiszékeny népet bűnös céllal tévedésbe ejtve, megkárosítja.

Meghagyom a címnek, hogy a kerületben levő összes kimérési és kismértékbeni elárusítási engedéllyel bíró, tehát jövedéki ellenőrzés alatt álló feleket a pénzügyi közeg által ebben az irányban is a legszigorúban ellenőriztesse, mert az, aki ilyen üzelmeket folytat, nélkülözi az italmérési engedély gyakorlására az 1899. évi XXV. t.-c. 3. §-ának első bekezdése szerint megkívánt teljes megbízhatóságot.

Amennyiben pedig egyes konkrét esetekben ily üzelmek folytatása megállapított, úgy haladéktalanul intézkedjék az illetők kimérési, illetve kismértékbeni elárusítási engedélyeinek, az illetékes közigazgatási hatóságok hozzájárulásának lehetőleg legrövidebb uton való beszerzése mellett, az idézett törvény 3. § első bekezdésében és a 15. § 3. pontját követő bekezdésben foglalt rendelkezések alapján leendő elvonása iránt. Azokban az esetekben pedig, midőn az italmérők a papírpénzt csak érteken alul fogadják el, ezenkívül gondoskodjék a büntető eljárásnak a kir. ügyészség útján csálás miatt leendő azonnali megindításáról is. Megjegyzem, hogy az igazságügyminiszter ur a kir. ügyészségeket már utasította arra, hogy ily esetekben a legnagyobb gyorsasággal és szigorral járjanak el.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 16-án.

Dr. Teleszky János s. k.,

m. kir. pénzügyminiszter.

Tábori és hadi felszerelésekhez
EVŐESZKOZOK • **KESEK** • **PALACKOK**

FŐZŐKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK
TEVESZŐR - TAKARÓK

BŐRÖNDŐK **REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK**
BROWNING
MENTZE ÁRUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

Kézimunkák és hozzávaló anyagok

vakáció és fürdőidényre szállított áron kapható
KRAUSZ GYULA **KÉZIMUNKÁÜZLETÉBEN**
KOSSUTH-U. 3.

— **A pápa nagybeteg.** Rómából táviratozzák, hogy a pápa állapotában a bronchitis terjedése miatt rosszabbodás állott be. A pápa láza emelkedett.

— **Nincsenek gyanus autók.** A háborús állapot elején néhány később tévedésnek bizonyult hír alapján az egész országban nagy buzgalommal üldözték az autómobilokat. Minthogy azonban sajnálatos esetek is történtek, a belügyminiszter szigorú rendeletet bocsátott ki, amelyek az autómobilok felesleges föltartoztatását, különösen pedig a reájuk való lövöldözést szigorúan tiltja.

— **Levelezés a tábori posta útján.** A következő közlésére kértünk fel: A közönség tájékoztatása végett közlöm, hogy a hadrakelt sereghez tartozó katonai és polgári egyének részére feladott levelek a rendes forgalomban használt — bármely levélborítékban is portómentesen továbbíthatók és a borítékban bármiféle portómentességi záradék alkalmazása teljesen felesleges és szükségtelen. Nagyvárad, 1914. augusztus 17. Siket, m. kir. posta- és táv. igazgató.

— **Nincs munkaszünet Szent István napján.** A munkaszünet felfüggesztése a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése szerint a hadi állapot egész tartamára történvén, természetesen a mai Szent István napra is kiterjed.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** augusztus hó 19-én volt:

Munkás kínálat: Asztalos 48, festő 13, ács 22, bádgos 11, rézműves 1, cipész és csizmadia 43, papucsos 1, földmunkás 7, gazdasági munkavezető 16, gépész 44, gyári munkás 67, kefekötő 7, kazánfűtő 11, reszelővágó 1, kovács 15, szerelő 3, kőműves 75, palafedő 1, lakatos 46, betonos 1, mezőgazdasági napszámos 154, mezőgazdasági cseléd 13, napszámos nők 117, szakácsnő 4, mindenek 4, szabó 35, varrónő 9, szijgyártó 2, kerékgyártó 9, nyomdász 9, üzleti alkalmazott 29, rajzoló 4, kályhás 1, borbély 4, kárpitós 2, fűszeres 1, mészáros 1. Összesen: 909.

Munkás kereslet: Borbély 4, kovács 4, mezőgazdasági kocsis 3, bádgos 2, asztalos 1, fűszer- és vaskereskedő 1, kondás 1, gulyás 1, mindenek 3, szakácsnő 1, molnár 3, cipész 1, házmester 1, szabó 1. Összesen: 27.

részére minden alkalomra való és a zsebben könnyen elhelyezhető, kiadóhivatalunkban 20 fillérért kapható. Hozzávaló borítékknak 2 fillér darabja.

— **A vendéglősök és a háború.** A Debreczeni szállodások, vendéglősök kávéosok és korcsmárosok Ipartársulata augusztus 20-án, csütörtökön délután 3 órákor gyűlést tart a Gambrinusz fehértermében. Tárgy: Háború miatti intézkedések.

— **Ápolónői kabát és kendő** K 3.60 Schön Sándornál, Piac- és Csapó-utca sarok.

— **A 14. számú telefonon** megrendelhető bármely mennyiségű palack vagy hordós sörök az új kőbányai sörfőzdéből, Debreczen, Hatvan-utca 30.

NYILTÉR. *)

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDU VÁRMEGYE SZÁLLITÓI.

Menyasszonyi kelengye

Vászon,
Kész fehérneműek,
Női és férfidivatárak,
Nagy szőnyegraktár.

APRO HIRDETÉSEK

Üzlet

FRISS
töltési ásványvizek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

SZEVEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Pénzt kölcsönöz magánzó 6% mellett lisztoségek embereknél 5 évi részletfizetésre (Ingatlanra is). KÖLLER K. Berlin 29., poste restante

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy fűresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kintő borpince is. Értekezhetni ugyanott Gál Vilmos bir. végrehajtónál.

OLCSÓ KENYÉR

GEIGER JÓZSEFNÉL
KÉSES-UTCA 12. SZ.

A háborús idők dacára nálam igen olcsón kapható **komlós házikenyér** és pedig

barna, kilója 34 fillér
félfehér „ 40 fillér
fehér „ 44 fillér
Király „ 48 fillér

Kapható a Simonffy-utcai sátorban is.

Naponta többször friss sütés.

Meghívó.

A MAGYAR SZABADALMAZOTT PATKÓGYÁR RÉSZÉNYTÁRSASÁG III. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1914. évi augusztus hó 30-án délelőtt 10 órákor tartja Debreczenben, az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság helyiségében (Piac-utca 68. szám), melyre a társaság részvényesit tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére és az esetleges szavazatok beszedésére az elnök által 2—3 részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1913. évi jelentése s ezzel kapcsolatban az 1913. évi zárszámadások megállapítása.
3. Igazgatóság előterjesztése az alapítke leszállítása és annak újabb felemelése tárgyában.
4. Igazgatóság előterjesztése az alapszabályok 7. és 8. §-ainak módosítása tárgyában.
5. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
6. Igazgatósági tagok választása.
7. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
8. Esetleges indítványok tárgyalása.

Figyelmeztetés: Az évi mérleg és az erre vonatkozó mellékletek a társaság hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogát csak oly részvényes gyakorolhatja, ki a saját nevére kiállított részvényét azok szelvényeivel együtt a közgyűlés előtt 4 nappal a társaság pénztáránál vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságnál letétbe helyezte.

VESZTESÉG		VESZTESÉG-NYERESÉG-SZÁMLA.		NYERESÉG	
		K		K	
Fizetések és lakbérek	55,843.42	Üzemi haszoneredmény	362,195.29		
Kamatok	159,349.12	Veszteség	178,819.87		
Üzemi és üzleti költségek	240,593.58				
Adó és illeték	4,726.04				
Leírások:					
1. Értékesítési alapra	2,487.44				
2. Követelésekből	16,604.92				
3. Felszerelésekből	1,134.—	20,226.36			
1912. évi veszteség-áthozat	60,276.64				
		541,015.16			541,015.16
VAGYON		MÉRLEG.		TEHER	
		K		K	
Pénztár	3,292.03	Részvénytőke	300,000.—		
Gyártelep és épületek	378,208.53	Hitelezők	1,542,358.64		
Gépek és szerszámok	730,890.30	Értékesítési tartalékalap	10,464.37		
Gyártmány és anyag	198,319.99				
Adások	355,166.84				
Felszerelés	8,125.45				
Veszteség:					
1912. évi veszteség-áthozat	60,276.64				
ez évi veszteség	118,543.23				
		1,852,823.01			1,852,823.01

Debreczen, 1913. évi december hó 31-én.

Faragó Bertalan, pénztárnok.

Radó Mór, kereskedelmi igazgató.

Az igazgatóság:
Hajdu Imre, Ungár Ignác, Fisch Lajos, Érczy Kálmán, Dr. Magyar Simon,
Dr. Balkányi Emil, Ungár Jenő, Emerich Zsigmond, Dr. Hegedűs Jenő, Fried Samu.
Megvizsgálta és helyesnek találta:
Pavlovits Sándor, Sztankay F. Béla, Redl Szigfried,
a felügyelő-bizottság.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Csütörtökön — Pénteken
augusztus hó 20-án 21-én
NAGYSZABÁSÚ UJ MŰSOR.

A LELENCZ

Peschiera látképe.
Az áruló nadrág
Náci, a hozományvadász.
A kötéltáncos.
Náthán a nyeregben.
SERGIUS PANIN

A közönség óhajára e két napon is bemutatják a debreczeni mozgósítási jeleneteket.

Előadások kezdete este 6 órákor folytatlagos bemenettel mélyen leszállított helyárok.

Szombaton — Vasárnap
SZENZÁCIÓS UJ MŰSOR.

— **Beiratások a Svetits-intézetben.** A Svetits-intézet összes iskoláiban névszerint elemi- és polgári leányiskolájában, egyéves női kereskedelmi tanfolyamában, a tovább- és tanítóképzőben a beiratások szept. hó 1., 2., 3. 4. napjain délelőtt 8—12 óráig történnek. — Szeptember 6-án — vasárnap — reggel 8 órákor lesz az ünnepélyes „Veni Sancte”; 7-én — hétfőn — kezdődik a rendes tanítás. — A javító- és pótlóvizsgálatok aug. hó 29-én és 31-én tartatnak meg d. e. 8—12 és délután 3—6 óráig.

— „Az Isten a mi reménységünk” című harctéren levő katonák részére készített kis imakönyv, mely a háboruban lévő és még ezután háboruba induló keresztény katonák